

Fruitteler in PFOS-gebied: “Van de ene op de andere dag bleven de klanten weg”

24 JUNI 2021

De landbouwers in en rond Zwijndrecht voelen de economische schade door de PFOS-crisis nu al aan den lijve. Vooral de hoeveverkoop zit compleet in het slop. “Ook al verkopen we in deze periode fruit dat niet in deze regio geteeld is, blijven de klanten gewoon weg”, getuigt fruitteler Frans Verhelst. Landbouworganisatie Boerenbond dringt bij de overheid aan op een compensatiefonds.

Lees meer over: [voedselveiligheid](#) [fruitteelt](#)

Frans Verhelst (52) runt een fruitbedrijf in hartje Zwijndrecht, op exact 803 meter van de 3M-fabriek. Op zijn domein van 40 hectare teelt hij jaarlijks zo'n twee miljoen kilogram Jonagoldappelen en Conferenceperen, die hoofdzakelijk voor de export bestemd zijn. Een deel van zijn producten verkoopt hij ook via de hoevewinkel op zijn bedrijf en in een groothandel in Antwerpen. "Maar de thuisverkoop hebben we moeten sluiten, dat is hopeloos", geeft hij aan. "Ook de groothandel is volledig stilgevallen. Klanten nemen het zekere voor het onzekere en lopen ons gewoon voorbij. De weinige klanten die ik toch nog zie, zeggen dan weer 'we eten het nu al zo lang, dit zal het verschil niet meer maken'."

Verhelst wil snel duidelijkheid over de nieuwe oogst die er binnenkort aankomt. "Men gaat stalen nemen net voor de oogst en dan zullen we zien of we mogen verkopen", zegt hij. Op die resultaten is het wachten tot half september. "Op eigen initiatief laten we al eerder twee kisten van vorig jaar analyseren zodat we toch al iets zouden weten. Maar het labo heeft al laten weten dat hun planning overvol zit, dus daar moeten we ook nog even op wachten."

Een plan B heeft Verhelst op dit moment niet. "We bekijken de situatie van dag tot dag. Het heeft niet veel zin om vandaag veel plannen te maken want je hebt het toch niet in de hand. En uiteindelijk is er voor alles wel een oplossing. Het enige wat we nu kunnen doen, is rustig blijven."

De fruitteler hoopt ook op een compensatie vanuit de overheid. "We hopen dat de overheid ons niet overkop laat gaan door de fout van een ander", zegt Verhelst. "Zelfs als er geen residuen in het fruit gevonden worden, hoop ik dat we ruggensteun krijgen van de overheid. Want de imagoschade is een feit. Maar we hopen vooral dat het snel overwaait."

“ Het heeft geen zin om vandaag plannen te maken want je hebt het toch niet in de hand

Frans Verhelst - Fruitteler in Zwijndrecht

Ook Boerenbond vraagt compensaties

Op dit moment is het koffiedik kijken hoe de situatie zal evolueren. Wat de uitkomst ook zal zijn, Boerenbond vraagt alvast dat de regering werk maakt van een compensatieregeling. "De vervuiler betaalt, dat spreekt voor zich," stelt voorzitter Sonja De Becker. "Maar je kan niet verwachten dat individuele landbouwers zich gaan richten tegen 3M. Daarom zal de steun vanuit de regering broodnodig zijn."

Op uitnodiging van Boerenbond kwam Open Vld-voorzitter Egbert Lachaert poolshoogte nemen in Zwijndrecht. Hij benadrukt dat er snel duidelijkheid moet komen voor de getroffen boeren. "Eens we de impact in kaart gebracht hebben, kunnen we een plan van aanpak opmaken. Wat we zeker willen vermijden, is dat er twijfel komt over de kwaliteit van onze producten in het buitenland. Als er niet meer geëxporteerd kan worden, komt de hele sector in de problemen."

Dat de export niet getroffen is, is volgens De Becker te danken aan het performante voedselveiligheidssysteem in ons land. "Landbouwproducten worden hier onderworpen aan grondige veiligheidsscreenings door het voedselagentschap en vanuit kwaliteitslabels", zegt ze. Daarom is het ook van groot belang dat het federaal voedselagentschap FAVV snel met duidelijkheid komt. "We hebben momenteel geen enkel zicht op de omvang van het probleem en welke maatregelen nodig zouden zijn."

Onzekerheid voor 42 landbouwers

Frans Verhelst is lang niet de enige landbouwer die in onzekerheid verkeert. De Vlaamse overheid contacteerde ondertussen 42 boeren in de directe omgeving rond de 3M-site. Dat heeft landbouwminister Hilde Crevits (CD&V) geantwoord op vragen in het parlement naar aanleiding van de PFOS-vervuiling.

"Voor hen zijn het onduidelijke tijden", zei Crevits. "We hebben de landbouwers gecontacteerd met de vraag welke zorgen ze hebben en hoe we ze kunnen ondersteunen. Ze willen nu vooral duidelijkheid."

Crevits dringt er bij voedselagentschap FAVV op aan om zo snel mogelijk het nieuwe advies van het Wetenschappelijk Comité te verspreiden. Daaruit moet blijken of er voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen voor landbouwproducten. "Als er extra maatregelen nodig zijn, dan zullen we die nemen", verzekert de minister. "Worden landbouwers daar door getroffen, dan zullen we hen ondersteunen en vergoeden voor de geleden schade."

Gesprek met 3M op de planning

Minister van Omgeving Zuhal Demir (N-VA) heeft alvast een gesprek gepland met het Amerikaanse bedrijf 3M. Ze wil wel eerst de resultaten van de lopende bodem- en grondwatermetingen afwachten om zo een duidelijker zicht te krijgen op de mogelijke omvang van de vervuiling en saneringskosten.

"Ik ben nog niet klaar met 3M", zo zei minister Demir afgelopen weekend op VTM. Maar er zijn specialisten die zich afvragen in hoeverre Vlaanderen 3M effectief kan dwingen op te draaien voor de saneringskosten. "De Vlaamse regering heeft nooit harde norm en durven vastleggen. Hoe kan u de vervuiler dwingen om te betalen als er geen harde normen zijn?", vroeg Groen-parlementslid Mieke Schauvliege.

Welke juridische piste de Vlaamse regering precies zal bewandelen, ligt nog niet vast. Maar Demir wil alvast ook laten nagaan hoe lang 3M al op de hoogte was van de schadelijke effecten van PFOS. Er circuleren immers berichten dat het bedrijf al decennia op de hoogte was van die effecten. "Als dat klopt, dan is dat ook in strijd met de milieuschadewetgeving", aldus Demir.

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T •
M • info@vilt.be

Volg ons op:

[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)

[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)